

החברותא

בס"ד ערש"ק שמות כ"א טבת תש"ס

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס 114

פנינים יקרים

ידוע מה שאמרו רבותינו ז"ל (סוטה לא) בכל צרתם לו צר כתוב וקרינן לא באלף. כי איש חכם ומשכיל יתן לב להבין כי צער שיש לאדם הוא צער השכינה כמו שאמרו בסנהדרין (טו) קלני מראשי וכו' ואז יתפלל על צער השכינה וממילא יעבור הצער מהאדם, וזהו שאמרו שאם יבין האדם כי שכל צרתם לו צר אז אין צער...
(תולדות יעקב יוסף פר' בשלה)

ויגדל משה ויצא אל אחיו. זה הוא גדולתו של משה דמה שיצא אל אחיו שהיה כל אחד מבניו בעיניו כאחיו ממש לחוש עליו, וזה כוונת רש"י מה שפירש ראשון לקומה ושני לגדולה שזהו גדולתו של משה ע"י אהבת ישראל כנ"ל.
(תפארת שלמה)

וכל אדם שמרגיל את דבורו להשגות ולהבין כי מאתו לא תצא כי אם מה' המוב והוא המדבר הרי הוא בורא שמים חדשים וארץ חדשה כאשר היה בתחילת הבריאה בדבר ה' שמים נעשו. ומה נשתנה עכשיו אם משיג בשעת דבורו איך שכל דבור ודבור שיצא מפי הגבורה הוא ומשתלשל כל כך עד שנשמע מפיו לכן באיזה דבור שהוא מדבר הוא בורא מחדש...
(פרי הארץ - וארא)

השכם בבוקר והתיצב לפני פרעה (פ. יג) פרט זה שאומר לו התיצב. לא בכל מקום יסור מעליו ההכנעה הרגיל כה אלא לפני פרעה אבל יהיה בלבו עניו ושפל לפני א-ל עליון ויהיה נצב גופו ולבו מוכנע מאימת מלא כל הארץ כבודו.
(אוה"ק)

ויקם מלך חדש... מי שדבוק בפנימיות ובכל מעשה שעושה אינו נדבק בחיצוניות הדבר יש לו תמיד זה ההתחדשות... ומי שהוא כן אין לו שום מיצר שיודע שכל ההסתר הוא רק מבחוץ אבל הפנימיות מהשי"ת והכל לטובה. ולזה צריכין בחינת אמונה להיות האמונה קבוע בלב האיש שהכל חיות השי"ת ופירוש אמונה הוא הרבקות בשורש וחיות השי"ת. וכתוב אמת ואמונה בערבית שבעת ההסתר העצה ע"י אמונה הנ"ל. וז"ש והן לא יאמינו לי שכל הגאולה תלוי בבחינת אמונה. וזה יש תמיד לכל איש מישראל בכל מיצר והסתר בכל יום. וע"י שנמשכין אחר הפנימיות ויודעים שהיא רק הסתר ממילא אין משגיחין על החיצוניות כלל ועי"ז נגאלין מכל מיצר...
(שפת אמת)

אין מול לישראל. הרמז **אין** הוא המול לישראל כי מול הוא מלשון יול מים מדליו.
(קדושת לוי)
אהיה אשר אהיה (פר' שמות) ר"ל שבגלות ראשון ראו ישראל שהוא רב להושיע. וכיון שראו שבידו להושיע לכן יש לנו שכל בגלות המר הזה להעתיר ולהתפלל. ועיקר תענוג השי"ת כשישראל מתפללים לפניו לכן זה הגאולה של מצרים היה הכנה לגאולה האחרונה...
(קדושת לוי)

שאלו תלמידיו את החוזה מלובלין איך זה יתכן שיהיו שני בני אדם שקולים ושווים בכל ממש. הרי אמרו (ברכות ז) הוראה אוכלוסין ישראל אומר ברוך חכם הרזים שכשם שאין פרצופיהן שווין כך אין דעותיהם שוות. הסביר להם החוזה: במה דברים אמורים כשבני אדם מחזיקים עצמם ל"ש" - דעתו דעה. ממילא אינה יכולה להשתוות עם דעה אחרת. משה ואהרן אמרו יחד ונחנו מה ולא תפסו מקום כל עיקר ובעיני עצמם חשובים היו פחות מעפר ואפר... לכן יכולים הם להיות שקולים ושווים בדעתם ממש...
(אוצר חיים)

שובו בנים שובבים - "אוהבם נדבה". פירוש שלא כדרך הטבע ובישוב הדעת. אדרבה שובו בנים יש לומר ארפא משובתם אוהבם. מה לשון נדבה? דהנה הקב"ה אוהב אותנו תמיד אם כי אינו מראה כ"כ אהבתו תיכף בעוה"ז נקרא נדר שהוא הרי עלי. לזאת אמר אוהבם 'נדבה' תיכף בזה העולם מראה האהבה.
(זאת זכרון להחווה)

כי עמך הסליחה למען תורא. שמעתי פי' הפסוק מהארמו"ר ר"י מלובלין דהנה האדם מחויב להיות ירא שמים לאמיתו. אבל איך יוכל להיות ועדיין יש לו מסך המבדיל בינו לבין קונו? וצריך הקב"ה למחול ולסלוח על כל עוונותיו ואז יוכל להיות ירא שמים באמת. וזהו כי עמך הסליחה כדי למען תורא שנוכל להיות יראי ה' באמת.

נרשם ע"פ "שיחת הרא"ש ע' חשן תשכ"ט הי' האנאחית (אאאר א' טרס אלאפ).

שוגג. וכל זמן שרואה את עצמו במצב של שוגג יש סיכוי שישאף להשיג את הבהירות (מתוך עצם הידיעה שמצבו אינו שלמות אלא שוגג) אולם מי שלא נמצא בבחינת שלמות-טוב לי כי עוניתי למען אלמד חקיד וגם לא נמצא במצב של שוגג דהיינו שאינו משתוקק להגיע לשלמות של טוב לי כי עוניתי למען אלמד חקיד או הוא מגיע למצב של "מזיד". ועל זה התפלל דוד המלך ואמר גם מזידים חסוד עבדך... שהשי"ת ישמור שלא יגיע למצב של מזיד. כי אז האדם מתרחק משורש העליון לגמרי.

ההסבר לכך כי מי שנמצא במצב של שוגג שמכיר שהוא שוגג ומשתוקק לשלמות או כאשר הסבל והענויים באים עליו מכיר מיד כי טוב לי כי עוניתי למען אלמד חקיד. והבהירות שיש לו באלו הענויים מביאים אותו אל דבקות בורא בלתי לה' לבדו. כמו שאמרנו את ההסבר על ועתה אמרתך שמרתי. אבל מי שאינו מכיר שהוא שוגג ואינו משתוקק לשלמות או כאשר הסבל והענויים באים עליו הוא רואה בסבל מצב עצמייתי כך שהסבל חונק אותו ומביאו לידי יאוש ר"ל.

מצב כזה נקרא מזיד מפני שהוא גרם לעצמו את הסבל שנלכד בו ומביאו לידי יאוש.

צריכים מאד להזהר שלא להכנס למצב של מזיד - על כן התפלל דוד המלך ע"ה גם מזידים חשוד עבדך על ימשלו בי. כלומר רבש"ע תשמור אותי שלא נגיע למצב של

דוד המלך אמר: טרם אענה אני שוגג ועתה אמרתך שמרתי (תהלים קי"ט) אענה מלשון ענוי-סבל. הענוי הוא בבחינת שלמות כמו שכתוב טוב לי כי עניתי למען אלמד חוקיד (שם). דוד המלך מתכוון לומר שאם "טרם אענה", כלומר אם עדיין לא הגיע לדרגת אענה עדיין לא הגיע לשלמות, וממילא "אני שוגג". כי עדיין לא התלבש בסבל כדי שיגיע לבחינת שלמות. וזהו טרם אענה כיון שעוד לא הגעתי לטוב לי כי עוניתי לכך אני עדיין שוגג. ועתה (ועכשיו) כאשר מתלבש בעינויים ומתבטל אל השי"ת שהוא אמרתך הוא מגיע לביטול עצמיותו כמו רבי עקיבא שאמר מתי יבוא לידי ואקיימנו אז שמרתי שמגיע לשלמות המטרה שהיא השמירה. וזהו שגיאות מי יבין ומנסתרות נקני (שם י"ט) כאשר נמצאים במצב של שוגג מי יבין כי אז עדיין אי אפשר להגיע לידי איזה הכרה מסוימת בעבודת השי"ת לכן בקש דוד המלך ע"ה באמרו ומנסתרות נקני כי כל זמן שנמצאים במצב של שוגג הרי נמצאים במצב של נסתר (מי יבין) ובמצב כזה אי אפשר להגיע לשלמות. לכן בקש דוד המלך ע"ה "נקני" כלומר שתזכה אותי שיהיה לי הבהירות דהיינו שיהיה לו ההכרה של רבי עקיבא שסרקו לו את בשרו במסרקות של ברזל והיה בבהירות העצומה באמרו מתי אבא לידי ואקיימנו.

ככה זה בחיים, כל זמן שהאדם עוד לא נמצא בבחינת טוב לי כי עוניתי הוא לא נמצא בבחינת שלמות, אלא במצב של

העינויים אינם מתלבשים באדם להיות במצב של יאוש. מאידך גם לא התלבש באדם להיות במצב של שפלות כאמצעי לשלמות אשר אז נקרא במצב של טרם אענה אני שוגג ועדיין יכול להגיע ממצב של שוגג למצב של אמרתך שמרתי - טוב לי כי עוניתי למען אלמד חקיד. ע"כ צריכים להזדרז תמיד שלא לתת להרגשת הסבל והעינוי לשלוט עליו אלא מיד להעביר את הסבל והעינוי לשלמות טוב לי כי עוניתי.

וזהו מה שדוד המלך ממשיך ואומר: אז איתם וניקתי מפשע רב (שם יט) איתם מלשון תם כמאה"כ ויעקב איש תם וגוי (תולדות) ושוגג הוא גם בבחינת תם ולא מזיד (בדיני שומרים).

דהיינו כל זמן שהוא בבחינת תם יש סכוי ונקיית מפשע רב כלומר שלא יגיע לפשע רב שהוא מזיד ר"ל. וכל זמן שלא נמצא במצב של פשע רב הרי הוא בבחינת שוגג ולא מזיד יש לו הסכוי להתקדם אל השלמות של אמרתך שמרתי - טוב לי כי עוניתי שהוא התפקיד האמיתי של האדם בטול מוחלט מסרקות של ברזל.

כדי לשמור את המצב של תם - שוגג ולהמנע מבחינת מזיד ההכרח היא האחדות ואז לא ירגיש רק את עצמו בעיניו וגדול כח הדבור לקיים ונקיית מפשע רב לנקות מהמזיד אל השוגג ...

מזיד כי אז נתרחק משורש העליון. ואם ח"ו הגיע למצב של מזיד. מבקש דוד המלך חשוד עבדך אל ימשלו בי שלא יהיה כח לקליפה (המתלבשת מחמת המצב של המזיד) למשול בי. ואם המזיד לא ימשול בי אנו חוזרים ממילא למצב של שוגג ולהתחיל את הכל מחדש.

היוצא מדברנו שבתוך הענויים של האדם יש שני מצבים שונים. אם נמצא במצב של שוגג יכול להגיע למדרגת רבי עקיבא ואם נמצא במצב של מזיד יכול להגיע ע"י הענויים למצב הפוך מצב של יאוש מצב של אבדון.

אליבא דאמת מי שכבר הגיע למצב של יאוש ואבדון בכח המזיד שבו, אי אפשר לתבוע ממנו כלום מחמת התלבשות הקליפה והרי הוא דומה למה שאמר הקב"ה על איוב: איוב לא בדעת ידבר ודבריו לא בהשכיל (איוב לד לה - ועיין ב"ב טז) - כי מרוב כאב דיבר עד כה. ולכך כל זמן שהיאוש והמזיד שבו אינו מושל עליו יש עוד סיכוי לבקש מהרבש"ע גם מזידים חשוד עבדך אל ימשלו בי. אבל אם ח"ו והמזיד היאוש והאבדון מושל בו מאד קשה לצאת ממנו.

לפי זה מדויק הלשון טרם אענה אני שוגג דהיינו קודם שמתלבש מצב העינויים, דהיינו שיש לו עינויים אלא שעדיין

לקרא מה kle כתוב

בהיותי בשיבת בית מאיר ואורו של הרא"ש התחילו להבהיק בזיו קרנו למרחקים. היה בב"ב בחור ישיבה שרצה להעביר מכתב להרא"ש. כותב השורות נבחר להיות השליח להולכה. אך בשעה שקבלתי את המכתב לא הובהר לי שהמכתב מיועד להרא"ש לכן פתחתי את המכתב וקראתי את תוכנו. לאחר שגמרתי לקרא שמתי לב שהמכתב מיועד להרא"ש. התנצלתי ביני לבין עצמי על הטעות החזרתי את המכתב למעטפה ובהגיעי להרא"ש (בערב שבת אחה"צ) העברתי את המכתב להרא"ש.

הייתי המום לראות איך שהרא"ש עוזב את עבודת הכנות ערב שבת (היה באמצע הכנת הנרות לכבוד שבת) וקרא את המכתב בעיון רב, כשגמר לקרוא ניכר היה שנתפס במחשבותיו, אח"כ קרא שנית ושלישית התעכב לקריאה זמן רב יחסית ובסוף אמר לי: דער בחור ליגט אין אטיפן ווייטיג הער דארף ואס שנעלער זאך טרעפן מיט מיר (הבחור שקוע בכאב עמוק והוא צריך מה שיותר מהר להפגש אתי) אמרתי להרא"ש שהבחור השאיר לי מספר טלפון היכן נוכל להתקשר, המענה של הרא"ש היה: תודיע לו שיגיע למוצ"ש, ואכן מיד במוצ"ש הצליח הבחור לשוחח עם הרא"ש שיחה אישית שנמשכה כמה שעות.

כל העניין לא היה מובן לי כי באותה תקופה היו בחורים ששחרו לפתחו של הרא"ש קרוב לשנה והרא"ש דחה אותם בהלוך ושוב חדשים רבים והנה הבחור זוכה להתקבל במהירות כה רבה. כותב השורות לא הסתיר תמיהתו בפני הרא"ש ושאל אותו ישירות בזה"ל: לצערי קראתי את המכתב עברתי על תוכנו ולא מצאתי בתוכן המכתב משהו שמעורר תשומת לב מיוחדת. תשובת הרא"ש ונימוקו הפתיע אותי עוד יותר: די חכמה בלינען אבריק איז נישט צו ליינן ואס סאיז געשריבען נאר צו ליינן ואס סאיז נישט געשריבען (החכמה בקריאת מכתב לא לקרא מה שכתוב אלא לקרא מה שלא כתוב ...)

שהשמחה במעונם

מו"ר הרא"ש שליט"א להולדת הנינים

הר"ר משה הרשטיק ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר דוד קסטלניץ ומשפ' להולדת הבן
הר"ר אברהם וינשטוק ומשפ' להולדת הבן
הר"ר ישראל מאיר סגל ומשפ' לנישואי הבת
הר"ר אלימלך גלצר ומשפ' להולדת הבן
הר"ר שמואל כץ ומשפ' לאירוס' הבת
הר"ר דוד דרלי ומשפ' לאירוס' הבת
הר"ר שרגא שניצר ומשפ' לאירוס' הבן
הר"ר ישעי' קרויס ומשפ' לאירוס' הבת

י"ל ע"י
מערכת דהברותא
שני 3
טל: 02-5829688
פקס: 02-5325477
ת.ד. 5080
ירושלים 91050

העלון הודפס

לע"נ
מרת נזימה
בת לולו ע"ה
נלב"ע כ"ו טבת
ת.נ.צ.ב.ה.

לע"נ
מרת חוה רייזל ע"ה
בת הרה"ח
ר' שמעון הלל זצ"ל
נלב"ע כ"ג טבת
תשנ"ח
ת.נ.צ.ב.ה.

לזכות והצלחת
ישראל מאיר בן טויבע מרים
אסתר פייגא בת בריינדל
וכל יוצאי חלציהם